
Список використаних джерел

1. Баган О. Готика – як стиль і настрій / О. Баган // Українські проблеми. – 1998. – №2. – С. 122-129.
2. Крупач М. Таборові записи Євгена Маланюка / М. Крупач // Визвольний шлях. – 2006. – Кн. 7-8. – С. 106-108.
3. Крупач М. Ще один утасмничений псевдонім Євгена Маланюка / М. Крупач // Визвольний шлях. – 2006. – Кн. 6. – С. 70-81.
4. Куценко Л. «Ні, вже ніколи не покаюся...» (Євген Маланюк: історія ісходу) / Л. Куценко. – Кіровоград: Центрально-українське видавництво, 1997. – 110 с.
5. Куценко Л. Dominus Маланюк: тло іпостать / Л. Куценко. – Кіровоград: Центрально-українське видавництво, 2001. – С. 3-120.
6. Куценко Л. Гортаемо сторінки поетового архіву / Л. Куценко // Маланюк Є. Поезії з нотатників / Є. Маланюк. – Кіровоград: Спадщина, 2003. – С. 10.
7. Куценко Л. Літературний дебют Євгена Маланюка / Л. Куценко // Куценко Л. Князь духу. Статті про життя і творчість Євгена Маланюка. – Кіровоград, 2003. – С. 15-25.
8. Маланюк Є. Ідеї й дії / Є. Маланюк // Веселка. – 1923. – №9-10. – С. 35-40.
9. Маланюк Є. Поезії / Є. Маланюк. – Львів: Фенікс ЛТД, 1992. – 686 с.
10. Маланюк Є. Таборовий щоденник / Є. Маланюк // Визвольний шлях. – 2006. – №7-8. – С. 109-119.
11. Маланюк Є. Юрій Липа. Світлість / Є. Маланюк // Літературно-науковий вістник. – 1926. – Кн. 9. – С. 84-85.
12. Хорват Б. Дух католицизму / Б. Хорват // Екрайнські проблеми. – 1995. – №1. – С. 31-33.

The article deals with the dominants of Middle ages culture in the poetry of Je. Malanyuk. Jevhen Malanyuk had his own original thought according to the every aspect of literary development of those times.

Key words: heroic, exotic, mystic, artistic.

УДК 811.111'373.23

О. В. Яковлєва

Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка

АНГЛІЙСЬКІ АНТРОПОНІМИ У КОГНІТИВНО-ФУНКЦІОНАЛЬНОМУ АСПЕКТІ

У статті з позицій когнітивно-функціонального підходу аналізуються антропоніми сучасної англійської мови. Основоположним поняттям у роботі є поняття антропонімічної конотації, яка досліджується автором як на рівні мови, так і на рівні мовлення. Розкривається роль лінгвістичних та екстраглінгвістичних чинників у процесі формування антропонімічної конотації.

Ключові слова: когнітивно-функціональний підхід, антропонімічна конотація, категорії нормативності, емоційності, експресивності, оцінки.

Усвідомлення мови як феномена культурно-історичного середовища, що включає матеріальну та духовну культуру народу, і передається від покоління до покоління призвело до необхідності вивчення національно-культурної специфіки лексичних одиниць.

У межах лінгвокультурологічного підходу проводиться дослідження національно-культурних конотацій антропонімів у їх зв’язках та відношеннях до соціально-історичних змін у суспільстві як у синхронному, так і діахронному аспектах, з’ясовується сутність антропонімічних конотацій, релевантних для кінця ХХ – початку ХXI століття. Сучасні дослідження англомовних антропонімів: у працях О.С. Манченко (лінгвокультурні і структурно-функціональні характеристики англійських прізвиськ.) [13], Г.М. Гладкова (лінгвокультурний аналіз номінацій – прізвиськ президентів США) [14], Г.О. Пашкевич (антропоніми як номінативні засоби англійської мови) [15] та інших – виявили низку недостатньо висвітлених аспектів. Потребує уточнення питання функціонування різних форм імені (повної, гілікостиичної, суфіксальної, розмовної народної, просторічної, діалектної, жаргонної) у сучасній англійській мові і виявлення особливостей прояву їх конотативних значень. Набуло актуальності вивчення прецедентних антропонімів як феноменів національної мовної культури, необхідності їх комплексного вивчення. Дослідження цих проблем сприяло б виявленню особливостей національних оцінок та асоціацій носіїв сучасної англійської мови на рівні побутового мислення.

Розробка поняття конотації, яка почалася в 70-ті роки потребує створення наукової концепції антропонімічної конотації, її особливостей по відношенню до конотації апелятивної лексики [9].

На даний час у лінгвістиці існує кілька підходів до вивчення поняття конотації [6, с. 103-108]: деякі дослідники розглядають її як окремий, автономний від денотативно-сигніфікативного макрокомпонента у семантичній структурі мовної одиниці чи тісно пов’язаний із предметно-понятійним, але периферійним, супровідним компонентом, додатковий до основ співзначення слова чи фразеологізму. Вони виділяють оцінний, емоційний, експресивний, стилістичний типи конотації [21, с. 18]. Інші обмежують конотацію лише тими елементами змісту (асоціативними, контекстуальними, прагматичними тощо), що додаються до слова в мовленні [19, с. 2].

Концепція обумовленості антропонімів розвитком культури народу, носія мови, при вивченні конотативної своєрідності англійських антропонімів на рівні мови та мовлення є основоположною у даній роботі.

За В.І. Говердовським [5], антропонімічна конотація розглядається нами як вид культурної конотації, що має багатокомпонентну структуру. У конотативній частині лексичного значення імені виділяються 5 компонентів: емоційний, оцінний, експресивний, стилістичний, і національно-культурний. Конотації стилістичного і національно-культурного характеру супроводжують антропонім постійно як на рівні мови, так і мовлення.

В основу класифікації антропонімічної конотації покладена функціональна типологія конотацій, представлених у єдиному конотативному понятті, де конотати організовані на 4 рівнях: психолінгвістичному, лінгвістичному, постлінгвістичному та екстраполінгвістичному — і відповідають 4 типам конотації: експресивно-оцінному, мовному, історико-мовному та історико-культурному.

I. Історико-мовний тип постлінгвістичного рівня (конотації запозичення, новизни та архаїчності)

Виникнення та розвиток прізвища як суспільно-політичної та мовної категорії тісно пов'язані з основними етапами розвитку людства. У давньоанглійській період особові імена майже не відрізнялися від апеліативної лексики та прізвищ. Наприклад: *Brun* — це ім'я, прізвисько, прікметник. У похідних особових імен загальнопопулярним був антропонімічний суфікс германського походження, який вказував, що його носій є нащадком того, хто позначався темою: *Bruning* — «син Бруна». У середні віки результатом поширилися привнесені норманами імена *William*, *Richard*, *Robert*, *Hugh*, *Ralph*. У XV ст. у зв'язку з посиленням влади церкви при акті найменування віруючи почали використовувати імена канонізованих святих. З того часу пішла закріпилася традиція називати біблейськими іменами: *Peter*, *John*, *Samuel*, *Daniel*, *Benjamin*, *Michael*, *Simon*, *Mark* — хлопчиків; *Mary*, *Joan*, *Agnes*, *Catherine*, *Margaret* — дівчаток.

У наш час християнські імена повністю адаптувалися в англійській мові. Аналіз автентичних англійських документів, де розбираються прецеденти з реєстрацією імен, засвідчив такі цікаві факти: «Although there is no evidence that the name **Jerusha** was actually used in England during our period, names from the Bible are generally registerable for languages, cultures such as English where Biblical names are found in the naming pool. This general precept has been stated time and again over the years. We note that the spelling of the given name is a Middle English spelling as well as a modern English spelling; *Jerusha* appears in Wycliffe's translation of the Bible from the late 14th C. Wycliffe's Bible is available at <http://www.sbsbible.boom.ru/wyc/wycle.htm>. [Jerusha Kilgour, LoAR 07/2004, Meridies-A]» [27];

«**Mara** was documented as a Biblical name from a Spanish translation. The name appears in Ruth 1:20. The Wycliffe translation of the Bible into Middle English, which appeared in 1395, gives this passage as «To whiche sche seide, Clepe ye not me Noemy, that is, fair, but `clepe ye me Mara, that is, bittere; for Almyyt God hath fillid me greetli with bitternessse». *Mara* is, therefore, also a valid Middle English spelling for this Biblical name. [Mara Sutherland, LoAR 10/2004, Meridies-A]» [27].

З оригінального джерела стає зрозуміло, що ці імена мають конотації архаїчності і сприймаються як прецеденти.

У теорії та практиці перекладу виділяють 4 основних способи передачі власних назв: транскрипція, транслітерація, передача «морфема до морфеми», словниковий переклад, транспозиція (стильовий логічний відповідник), переклад [11, с. 3].

Ступінь змін імені у процесі його трансляції у іншомовне культурне середовище залежить від традиції мови – реципієнта. У своєму природному мовному середовищі власні назви наділені складною смысловою структурою, національно-спеціфічними особливостями форми та етимології, багато чисельними зв'язками з іншими функціями та категоріями мови.

У мові та мовленні власні імена виконують переважно три основні функції: а) функція первинної номінації; б) функція ідентифікації, в) функція диференціації або характеризації. Розмежовуючи типи антропонімів, дослідники звертають увагу на наступні критерії: а) мовний / мовленнєвий характер; б) семантична специфіка; в) наявність/відсутність або одиничність/множинність референції; г) означеність/неозначеність номінації; д) відношення до загальнонародної мови; е) ступінь відомості та «суспільний» характер відтворення; є) специфіка переносного вживання. У роботах можна зустріти терміни: «власні імена з подвійною референцією»; «поліфункціональні» або метафоричні та метонімічні антропоніми [17]. Використовується і термін «актуальні антропоніми», тобто референтні власні імена, для яких зв'язок з особою, що іменується, замінюється актуальним для носіїв мови (або їх окремих груп) незалежно від вживання імені у контексті. Отже, не контекст формує референцію, а антропонім, маючи «референцію», обирає той чи інший контекст для свого вживання [17]. Семантика актуальних антропонімів вирізняється конкретними ознаками означеній особи і створює конотацію імені, мотивує можливість метафоричного або метонімічного переносного вживання або використання їх у якості прецедентних імен.

Так, наприклад, усім синам відомого англійського письменника Чарлза Дікенса при хрещенні у якості середніх імен були дані прецедентні імена: Чарлз Камфорд Боз Дікенс (за псевдонімом батька), Уолтер Лендор Дікенс (на честь відомого письменника), Френсіс Джефрі Дікенс (на честь іншого письменника), Алfred Тенісон Дікенс (на честь відомого англійського поета), Генрі Філдінг Дікенс (на честь відомого англійського письменника), Едвард Булвер Літтон Дікенс (на честь письменника) [12]. Цей факт, безумовно, відображає амбітні прагнен-

---

ня батька на подальше майбутнє своїх синів. Наслідуючи цю традицію, американський художник XIX століття Ch. U. Pil назвав дітей на честь своїх великих попередників: Rembrandt Peale, Rafaelle Peale, Rubens Peale, Titian Peale [26].

«Baby Name Wizard author Laura Wattenberg traces spikes in the first names **Dewey** and **Spurgeon** in the 1890s to **Admiral George Dewey** and to **Charles Spurgeon**, a popular Baptist preacher a practice she refers to as «homage names» [24] (Особові імена виділені жирним шрифтом автором).

Історично зафікованим є той факт, що одним із прізвиськ президента США Джорджа Буша є прецедентне ім'я: «King George, King George II, Little George – implying he's as oppressive as the British monarchy was toward the early American colonists – used by Howard Dean in a campaign speech September 23, 2003» [28]. Рея Пердона — валлійського гравця у більярд за ознаками зовнішньої схожості називали Дракулой. William Connor, популярний англійський журналіст та оглядач газети «Daily Mirror», підписував свої статті псевдонімом Cassandra, тому що прославився своїми пессимістичними провісницькими статтями.

Конотативні відтінки з'явилися і закріпилися у семантичній структурі власних імен у результаті метонімізації та метафоризації, створивши доволі багатий аллюзивний арсенал лексичних засобів для вираження суб'єктивно-об'єктивних відношень. На наш час вони з випадкових, окажіональних фактів перетворилися на закономірні і набули перманентного лексико-семантичного статусу, незважаючи на те, що в одних випадках їх конотативний зміст є явищем регулярної стабільної вторинної номінації, в інших же актуалізувалось лише конотативне значення, і тепер головна їх мета — передача оцінки, особистого ставлення, суб'єктивної характеристики [20, с. 222]. Антропоніми — конотативи поділяються на:

1. Ті, які ще до вживання у літературному творі вже мали досвід конотативної оцінки у народному мовленні, наприклад у повсякденній розмовній мові: Virginia Dare (Вірджінія Дер) — ім'я першої дитини, що народилася у англійців-емігрантів у Америці у 1587 р.; Johnny Appleseed — прізвисько «Яблучне насіння» (справжнє ім'я John Chapman): національний герой (1774-1845), який заснував на початку XIX ст. яблуневий сад у штаті Пенсільванія. Мандрував по штатах Огайо, Індіані та Іллінойсі, закликаючи поселенців розводити фруктові сади, астронавт Neil Alden Armstrong (Ніл Олден Армстронг) — перша людина, яка ступила на поверхню. У національній свідомості американців є символом сміливця — першопрохідця. Місяця. У національній свідомості росіян конотативне значення слова «першопрохідець» пов'язується насамперед з Юрієм Гагаріним; Edward Estlin Cummings (Едвард Естлін Каммінгс) (1894-1962), поет. Скасовував встановлені норми правопису: відмовився від великої літери, навіть у написанні власного імені. Експериментував з графічним оформленням та синтаксисом своїх віршів; Phineas Taylor Barnum (Фінеас Тейлор Барнум) (1810-1891) — успішний підприємець та інші. Деякі з цих імен стали інтарінгвальними: Al Capone, Dale Carnegie, Greta Garbo, Marilyn Monroe, Alfred Hitchcock.

2. Літературні антропоніми: Sir Galahad та його традиційне, усталене прізвисько «Most Virtuous» — один з лицарів легендарного короля Артура, асоціюється у свідомості англійців з високими моральними якостями: «pure, clean, right, gentle, noble» [22]; Mary Poppins — леді Досконалість, ідеальна професійна няня (часто за контрастом з Френсіс Бок: «Шукали Мері Попінс, а потрапляли лише на Френсіс Бок»); Jeeves (Джівз) — бездоганний камердинер з комічних романів П.Г. Вудхауса (P.G.Wodehouse) [20]; Holden Caulfield (Холден Колфілд) — головний герой повісті Д. Селінджера «The Catcher in the Rye», Norman Bates (Норман Бейтс) — головний персонаж фільму А. Хичкока «Psycho» («Психо»), який зайняв перше місце у рейтингу найвідоміших злодіїв в історії кінематографу США та інші.

Серед прихильників «Зеленого руху» популярні прізвиська Eco-Tarzan, Eco-Jane [23].

У оригінальних періодичних виданнях при обговоренні питання пріоритетів вибору імені зокрема зазначається: «Typically, we identify our heritage through the surname we inherit. But our given names just that: a gift, something personal and chosen, often with a reason.

Given names may reflect hope-for personality traits: (**Mercy, Takeshi** [brave], **Nonhlanhla** [luck], natural wonders (**Daisy, Apple, Barsha** [rain], a time or season (**April, Summer**), a family surname (Preston, Harrison), Holy books or religious figures (**Mohammed, Nathan, Ruth**), royalty (**William, Charles, Michiko**), honored family, cherished friends, or just personal taste» [24].

Дослідники прогнозують наступні ситуації у майбутньому суспільстві: «Laura Wattenberg, author of the Baby Name Wizard and tracker of naming trends, credits parental desire to have a child that stands out. «Over the last two generations those «core» names have started to disappear. Parents are running away from names they consider «ordinary». Individuality is assumed to be a virtue in names today — and in a networked, media-drenched world; you have to work harder than ever to find names that sound unusual» [24].

And so we have **Darth or Datherine. Alyx and Isabell**. **Laura** sees five trends for the future: Antique Revivals (**Caleb and Heber**); Foreign Imports (**Natalia and Adriano**); Surnames (**Carter and Parker**); Meaning Names courtesy from the dictionary or roadmap come **Savannah, Paisely, and Bliss**; and what **Laura** calls «**Kay-lees**» — clever spellings like **Corie and Brandeye**» [24].

ІІ Мовний тип лінгвістичного рівня (конотація документальності, розмовності, просторіччя, жаргонічності, діалектності та церковності).

Цей тип конотації знаходиться у прямій залежності від поширеності антропоніма, засвоєння його мовою і відповідності до норми, яка завдається системою і характеризується стабільністю. На мовному рівні докумен-

---

тальна форма характеризується конотацією нормативності. Конотація нормативності виділяється у прийнятих суспільством і закріплених у мові особових власних іменах, які утворюють антропонімічну систему даної мови. Конотація нормативності є загальноприйнятою, закріпленою у мові асоціацією. Ім'я у документальній формі є твірною основою для похідних форм – гіпокористичних, префіксально-суфіксальних. Як правило, вона є стилістично нейтральною. Проте, як засвідчують приклади, може набувати стилістичної маркованості у мовленні, містити позитивний або негативний оціночний компонент. Усвідомлюючи той факт, що формує найменування, носії імені намагаються викликати повагу до себе через своє ім'я, вони вимагають використовувати його у повних формах. Навіть дорослі американці на ім'я **William** «почувають себе пригніченими, коли до них звертаються як **Belly** або **Willie**» [12]. Хоча, з іншого боку на даний час деривати часто стають легальними, офіційними іменами. Спостерігається тенденція використовувати їх у діловій обстановці, у ЗМІ, публічних виступах. Наприклад: **Jimmy Carter**, **Bill Clinton**. Поширеними гіпокористичними формами у сучасній англійській мові є імена: **Virginia** – **Ginny**, **Patricia** – **Fricia**, **Catherine** – **Cathie**, **Agnes** – **Nessie**, **Diana** – **Di**.

«**Annie**» є пестливим прізвиськом із значенням «мала». **Appy** є традиційним прізвиськом людини на ім'я **«Day»**. У армійському жаргоні похмурим буркунам присвоюється прізвисько **«Appy Day»**, що зазвичай скорочується до ‘**Appy**’. **«Willkie»** – традиційне прізвисько людей на ім'я **Collins**. **«Chalky»** – традиційне прізвисько будь-якої людини на ім'я **«White»** **«Ding-Dong»** – традиційне прізвисько людини на ім'я **«Bell»**. **«Abee»** – традиційне прізвисько людини на ім'я **«Cain»** або **«Cane»**. Популярні пестливо-зменшувальні прізвиська : **Agnes**, **Babe**, **Baby Cakes**, **Big Daddy**, **Boo-buns**, **Frixie Pixie**, **Flirt**, **Honey Bunny**, **Hug-a-lump**, **Hunk**, **Numbie-numbs**, **Peanut**, **Pookie Bear**, **Pop-tart**, **Smoochie**, **Spurky**, **Stud Monkey**, **Tiger Toes**, **Yummers**, **Winky**. Серед прихильників «Зеленого руху» поширені прізвиська: **Snuggle Furnace**, **Greenie Beanie**, **Bicycle Babe**, **Mr.Earthitti**, **Captain Planet**, **Sir Save-a-lot**, **Lady Green-is-here**, **Hybrid Hug Bug**, **Organic Sweet Pea**, **Green Muskateer**, **Eco-Sweet Cheeks**, **Earth Mama**, **Smoochie-tree** [23]. І навіть такий курйозний випадок: **My boyfriend is my «Special Re-useable» because we buy used goods and when we break- up we always get back together in slightly re-used condition**» [23]. Про ненормативність такого вживання свідчить реакція мовця: «**Okay, it's a weird nickname, but at least they're recycling!**» [23].

Незвичне, екзотичне звучання для носіїв сучасної англійської мови мають особові імена: **Admiral**, **Anchor**, **Arrow**, **Briana**, **Charisma**, **Farewell**, **Freedom**, **Pepper**, **Lilac**, **Heron**, **Kaiser**, **Orange**, **Sunshine** etc.

Нерегулярність опозиційного принципу формального вираження категорії роду англійськими антропонімами призвели до виникнення проблеми «*uni-sex names*», тобто імен з невираженими статево-родовими ознаками на зразок: **Averil** (**Averyl**), **Carrol** (**Carol**), **Carter**, **Casey**, **Comfort**, **Ethelwyn**, **Frank**, **Lindsey**, **Morgan**, **Penrose**, **Penticon** [8].

ІІІ. Експресивно-оціночний тип психолінгвістичного рівня.

Виникнувші на базі мовної системи, антропонімічні конотації водночас стикаються з емоційною, експресивною і оцінною сферою психіки людини, яка використовує ім'я в мовленні, і мають оказіональний характер. Водночас вони можуть бути спільними для групи або навіть для усіх представників певної лінгвокультурної спільноти, тобто характеризуватися узуальністю. До цього рівня відносяться конотації нормативності, оцінності та експресивності [9].

Наприклад: **Jane Doe** (Джейн Доу) – американка, символічне ім'я жінки у юридичних документах та судових процесах, коли розголошення власниці імені небажане; **Jack Doe** (Джек Доу) – символ пересічного американця, що використовується у юридичних документах та реклами. **John Bull** Джон Бул – типовий англієць. **Dicky Sam** (Дікі Сам) – прізвисько уродженця Ліверпуля. **Micky Doolan** (Мікі Дулан) – прізвисько будь-якого католика ірландського походження. **Cousin Iack** (Братчик Джекі) – прізвисько уродженця Корнуола, особливо гірняка. Ім'я **«Charlie»** є прізвиськом темношкірої людини, негра.

У британському варіанті англійської мови є свій варіант на позначення «джерела пліток» – **«What will Mrs. Grundy say?»** Порівняйте з російською мовою: «Ах, боже мой, что станет говорить **княгиня Марья Алексеевна!**»

Власне ім'я **«Jimmy Woodser** (Джімі Вудсер)» за культурно-історичною традицією є ім'ям видуманого партнера. Так називають людину, яка привичайлася розпивати алкогольні напої на самоті.

Ототожнюючи ім'я з особливостями його носія, оцінка імені може закріплюватися у функції вторинної номінації, пов'язаної з особливостями поведінки його носія, які явно відрізняються від поведінки інших і викликають певні асоціації.

Яскравим прикладом є використання промовистих імен з метою створення гумористичного ефекту у оповіданні Лоренса Даррелла **«The Little Affair in Paris»** [25], де імена літературних геройів або:

а) утворюються самим автором у повній відповідності з нормами та традиціями англійського антропонімікона. Наприклад: ім'я **«Polk-Mawbray»** утворено від слів **«polka»** – «полька або жіночий в'язаний жилет», **«maw»** – «утроба, безодня, пучина», **«bray»** – «кричати (про віслюка), нестяжно репетувати». Імена інших персонажів: **«Pratt»** – від **«prater»** (базіка, балакун); **«Hoppner»** – від **«hopper»** (той, що грається в сковорінки); **«Musgrave»** – від слів **«must»** та **«grave»**; **«Glamis Tadpole»** – утворено від слів **«glam»** – хапатися за щось, **«tad»** – «дитина», **«pole»** – «палка» : There was not a name I knew on the Mission, not a friendly face. I read down the list with sinking heart. **Musgrave**, **Hoppner**, **Pratt**, **Brown** ... all the names now known to Interpol [25, 145]. Головного героя циклу оповідань Лоренса Даррелла звати **«Antrobus»**, власна назва утворена від слів **«antre»** – печера та **«bus»** – «автобус».

---

6) є результатом вторинної оказіональної номінації. Наведемо, як приклад, такі уривки з тексту: «Some thought we were advertising orthopedic devices. Others that we were **Burke and Hare**, grave-robbers on a spree» [25, с. 152].

Гумористичний ефект побудовано на вживанні власних імен реально існуючих прототипів, ірландців Уільяма Берка (1872-1929) та Уільяма Хейра, які заманювали мандрівників, спаювали, душили, а тіла продавали неушкодженими анатомам. У описаній ситуації мова йде про нелегальне викрадення скелету тітоньки Міріам студентом-медиком О'Тулом.

У наступному фрагменті у характерологічній функції використано власне ім'я відомого поета-модерніста Ділана Томаса, який уславився у суспільстві також своєю схильністю до пияцтва: «O'Toole looked like **Dylan Thomas** after a week on the tiles. Muffer and pork pie hat and all [24, с. 146].

У британському варіанті англійської мови є свій варіант на позначення «джерела пліток» — «What will **Mrs. Grundy** say?» Порівняйте з російською мовою: «Ах, боже мой, что станет говорить **княгиня Марья Алексеевна!**»

Власне ім'я «Jimmy Woodser (Джімі Вудсер)» за культурно-історичнолю традицією є ім'ям видуманого партнера. Так називають людину, яка привычайлася розпивати алкогольні напої на самоті.

IV. Історико-культурний тип екстралінгвістичного рівня (конотація соціальності, популярності, інакомовності, національно-культурної специфіки).

Особові імена несуть інформацію про національну принадлежність референта. Типовими англійськими іменами вважаються: Arthur, Christopher, Eldred, Elvin, Gaynor, Gillian, Gladys, Graham, Hastings, Hazel, Jenifer, Katrina, King, Malcolm, Martyn, Mavis, Maxwell, Melvyn, Montgomery etc. Типовими американськими: Darrel, Edgar, Edmond, Emerson, Erin, Evelina, Franklin (Franklyn), Frederic(Fredric), Gayle, Georgia, Harriet, Harvey, Irvin, Jared, Jason, Katherine, Kimberly, Kirk, Kristin, Luther, Marilee, Morla, Marsha, Marshall, Marta, Maryellen, Morgan etc. Типовими арабськими: Abdalla, Keila, Selim etc.

У США національно-етнічна градація відображається іменами на зразок Caleb Cheeshanteamuck (північно-американський індіанець), з одного боку, та Emmanuel R.Bingham (стовідсотковий американець), з іншого. Внаслідок своєї образності, навіть за умов американізованого перекладу імена, які обслуговують індіанський етнос, ще довгий час будуть сприйматися як індіанські [8].

Ім'я **Abigail** (з етимологічним значенням «батько зрадів») асимілювалося, але рідко вживається у сучасній англійській мові з причини соціальної непопулярності, оскільки такі імена давалися дівчатам – прислужницям. А імена **Rupert, Benjamin, Alexandra** традиційно пов'язують з представниками середніх верств суспільства [12].

Прагнення асимілювати своє емігрантське ім'я водночас зберегти національно-історичні коріння засвідчуєть офіційні документи: «Submitted as **Taran of Azov**, the locative combines Russian and English in a single name phrase. Therefore, we have changed the name to the completely Russian **Taran z Azov**» [27]. «Submitted as Nadezhda Volynskaia, the documentation shows the name of the town from which the locative was formed as Volyn». We have changed the name to Nadezhda Volyn'skaia to match the documentation» [27].

Отже, антропонімічна конотація є багаторівнівним соціально-лінгвістичним явищем, що обумовлюється лінгвістичними та екстралінгвістичними факторами, мас образно-символічний та звукосимволічний мотив відображає позамовну реальність та її психічне сприйняття людиною. На рівні мови антропонімічна конотація викликає у свідомості мовців віднесеність імені до певного культурного простору. Актуалізаторами антропонімічної конотації у мовленні є культурно-історичний фон імені та конкретна мовленнєва ситуація, у якій антропонім реалізує широкий діапазон стилістичних і прагматичних функцій, а також індивідуальні особливості мовців (психологічний настрій, рівень освіти, вік), їх принадлежність до певного соціального середовища та лінгвокультурної спільноти. Межа між конотаціями у мові та мовленні є рухливою. Мовного статусу набувають лише масово вживані, усталені у часі мовленнєві конотації, сприйняті представниками усіх верств суспільства.

Список використаних джерел

1. Апресян Ю.Д. Избранные труды: в 2 т. / Юрий Дереникович Апресян. – М.: Шк. «Языки русской культуры», 1995. – (Язык. Семиотика. Культура). – Т. 2: Интегральное описание языка и системная лексикография. – 766 с.
2. Арутюнова Н.Д. Типы языковых значений: Оценка. Событие. Факт. / Нина Давыдовна Арутюнова. – М.: Наука 1988. – 341 с.
3. Виноградов В.С. Введение в переводоведение (общие и лексические вопросы). / Венедикт Степанович Виноградов – М.: Издательство института общего среднего образования РАО, 2001. – 224 с.
4. Гладкова А.Н. Лингвокультурологический анализ прозвищных номинаций президентов США: автореф. дис. на соискание науч. степени канд. филол. наук: спец. 10.02.04 – германские языки / Анна Николаевна Гладкова; Нижегородский гос. лингвистический ун-т им. А.Н. Добролюбова. Нижний Новгород, 2003. – 18 с.
5. Говердовский В. И. Коннотативная структура слова / Владислав Иванович Говердовский. – Харків: Вища школа. 1989. – 92 с.
6. Донець М. М. Аксіологічний аспект конотації / М.М. Донець // Вісник Харківського національного ун-ту імені В.Н. Каразіна. – Серія Філологія. – №854. – Вип. 57. – Харків: Харківський нац. ун-т імені В.Н. Каразіна, 2009. – С. 103-108.
7. Ермолович Д.И. Имена собственные. Теория и практика межъязыковой передачи на стыке языка и культуры. – М.: Валент, 2005. – 416 с.

-
8. Живоглядов А.А. Виртуальное становление языкового значения английского имени собственного личного [Электронный ресурс] / А.А.Живоглядов // Наука, образование, общество. – 2005. – Вып. 1. – URL: <http://journal.sakhgu.ru/archive2.php?div=1> (02.02.08).
  9. Зубкова Д.И. Русское имя второй половины ХХ в. в лингвокультурологическом аспекте (по произведениям Ф.Абрамова, В.Астафьева, В.Распутина и В.Шукшина): автореф. дис. на соискание науч.степени д-ра. филол. наук: спец. 10.02.01 — русский язык / Людмила Ивановна Зубкова. Воронеж. гос. ун-т, 2009. – 40 с.
  10. Карпенко Ю.А. О семантике собственных имен // Актуальные проблемы лексикологии: Тезисы докладов и сообщений Всесоюзной научной конференции. – Минск: БГУ, 1970. – С. 89.
  11. Катерник В.В. Лексико-семантична класифікація неофіційних антропонімів в англійській, німецькій та українській мовах // В.В. Катерник / Актуальні проблеми іноземної філології: Лінгвістика та літературознавство: міжвуз. зб. наук. ст./ відп. ред.В.А.Зарва. — Бердянськ: БДПУ, 2010. — С. 197-199.
  12. Леонович О.А. В мире английских имен: Учеб. пособие по лексикологии / Олег Анатольевич Леонович. — 2-е изд., испр. и доп. — М.: ООО Издательство АСТ : ООО Издательство Астрель, 2002. — 160 с.
  13. Манченко Е.С. Лингвокультурные и структурно-функциональные характеристики английских прозвищ: автореф. дис. на соискание науч.степени канд..филол.наук: спец. 10.02.04 — германские языки / Елена Сергеевна Манченко. Воронеж. гос.ун-т, 2008. — 15 с.
  14. Олійник Т. С. Семантичні та функціональні характеристики символічних власних імен в сучасній англійській мові: автореф дис. на здобуття наук.ступеня канд. филол. наук: спец. 10.02.04 — германські мови: / Тетяна Сергіївна Олійник; Київ. нац. ун-т Т.Шевченка. — К., 2001. — 21 с.
  15. Пашкевич А.А. Прозвища и клички в системе номинативных средств английского языка: автореф. дис. на соискание науч.степени канд..филол.наук: спец. 10.02.04 — германские языки / Анна Аленксандровна Пашкевич. — Санкт-Петербург, 2006. — 22 с.
  16. Семенова Т.Н.Семантика индивидуализации и её отражение в тексте. // Татьяна Николаевна Семенова — Диссертация на соискание ученой степени доктора филологических наук. Специальность: 10.02.04.—Германские языки, МГПИ им. В.И. Ленина, М., 2001. – 345 с.
  17. Смольников С.Н. Функциональные аспекты исторической антропонимики (на материале деловой письменности Русского Севера XV1 – XV11 веков) / Сергей Николаевич Смольников – Диссертация на соискание ученой степени доктора филологических наук. Специальность 10.02.01. – Русский язык, Санкт-Петербург, 2005. – 426 с.
  18. Стернин И.А. Проблемы анализа структуры значения слова / Иосиф Абрамович Стернин — Воронеж: Изд-во Воронеж. ун-т. – 1979. – 156 с.
  19. Телия В.Н. Коннотативный аспект семантики номинативных единиц / Виктория Николаевна Телия; [отв. ред.А.А.Уфимцева]. – Наука,1986. – 141 [2] с.
  20. Филатова Е.В. Роль коннотативных ономов английского языка при подготовке студентов специальности «Гид-Переводчик» // Е.В. Филатова / Восточноукраинский лингвистический сборник: [Журнал]. – Донецк: Юго – Восток – Вып.10. – 2006. – С. 221-233.
  21. Шаховский В.И. К типологии коннотации / Виктор Иванович Шаховский // Аспекты лексического значения : [сб. статей] — Воронеж: Изд-во Воронеж. ун-та, 1982. – С. 29-34.
  22. Bannikova S.V. Precedent phenomena as the markers of ethnic culture / S.V. Bannikova // Trans Internet-Zeitschrift für Kulturwissenschaften 15. Nr: Seit November 2003 / Since November 2003 / Depuis novembre 2003. Das Verbindende der Kulturen The Unifying Aspects of Cultures. Les points communs des cultures. Beiträge zur Konferenz in Wien, 7. bis 9. November 2003Contributions to the conference in Vienna, from 7 to 9 November 2003.
  23. Communications de la conférence, Vienne 7 – 9 Novembers 2003. [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.inst.at/trans/15Nr/04_09/bannikova_15.htm.
  24. Eric Leech Can an Eco-Friendly Pet Name Improve Your Relationship? Mon Dec 29, 2008 16:22 [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://planetgreen.discovery.com/work-connect/green-pet-names.html>.
  25. Ancestry.com In the name of love? /Ancestry magazine. –Vol.24.6.–Nov/Dec 2006 [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.ancestry.com/ltnr/library/article.aspx?article=1>
  26. Durrell L. The Little Affair in Paris / Lawrence Durrell // Making It All Right. Modern English Short Stories. – M.: Progress Publishers, 1978. – P. 144-155.
  27. English Name [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://taina.aib.ru/english/all/english_name-1.htm
  28. Name precedents of the SCA College of Arms. The second tenure of Master François. Last revised February 2009 [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.ellipsis.cx/~liana/sca/nameprec.html>
  29. Talk List of nicknames for George W. Bush [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://en.wikipedia.org/wiki/Talk>List_of_nicknames_for_George_W– Nov/Dec 2006._Bush.

The article reveals the cognitive-functional approach to the investigation of anthroponyms in Modern English language. The emphasis is laid on the notion of anthroponomical connotation. The author covers linguistic and extra linguistic factors which determine anthroponomical connotation both on the level of language and speech.

Key words: cognitive-functional approach, anthroponomical connotation, the category of norm, emotionality, expressiveness, evaluation.